

Sprawozdanie z 5th Biennial International Sentinel Node Society Meeting

W dniach 1 listopada – 4 listopada 2006 r. uczestniczyłem w 5th Biennial International Sentinel Node Society Meeting, które odbyło się w Rzymie.

Lokalizacja konferencji w hotelu Sheraton, wśród terenów golfowych, a także piękna, słoneczna pogoda, włoska kuchnia i możliwość obejrzenia antycznych zabytków sprawiły, że wymiar naukowy tego spotkania został dodatkowo wzbogacony.

Tematem konferencji były aspekty związane z biopsją węzła chłonnego wartowniczego w onkologii, a szczególnie dotyczące chirurgicznego leczenia raka piersi i czerniaka. Nie pominięto także zastosowania tej procedury w leczeniu nowotworów jelita grubego, narządów płciowych, nowotworów regionu głowy i szyi oraz nowotworów górnego odcinka przewodu pokarmowego.

Konferencja zorganizowana przez Międzynarodowe Towarzystwo Węzła Wartowniczego pod przewodnictwem prof. Veronesiego zgromadziła inne znane nazwiska chirurgów, patologów i specjalistów medycyny nuklearnej. Wymienić należy Donalda Mortona, Armando Giuliano, Ramona Cabanasa, Alessandro Testoriego, Roberta Mansela, ale także wielu innych, z Japonii, Australii, Ameryki Południowej.

W dniu 1 listopada 2006 r. miało miejsce jedynie otwarcie konferencji. Natomiast sesje wykładowe rozpoczęły się w dniu następnym. Przez trzy dni od godz. 8.00 równoległe w 5 salach odbywały się podzielone tematycznie posiedzenia z profesorami, oczywiście wszystkie związane z biopsją węzła wartowniczego.

W dniu 2 listopada 2006 r. sesje poranne poświęcone były problematyce raka piersi ze szczególnym naciskiem na postępowanie w rakach *in situ*, czerniaku i nowotworach górnego odcinka przewodu pokarmowego. Zaprezentowano także zastosowanie PET-u i jego miejsca w ocenie węzłów chłonnych. Od godz. 9.00 odbyło się posiedzenie plenarne omawiające wyniki badań klinicznych z zastosowaniem biopsji „wartownika” w czerniakach i rakach górnego odcinka przewodu pokarmowego oraz wskazania i przeciwwskazania do biopsji węzłów wartowniczych w rakach piersi i rakach jelita grubego. Na tej sesji omawiane było też zastosowanie tej procedury w nowotworach ginekologicznych. Po przerwie prezentowano prace na temat biopsji węzłów wartowniczych w urologii i raku płuca.

Popołudniowa sesja plenarna była poświęcona nowym metodom wizualizacji węzłów wartowniczych przy pomocy PET, ultrasonografu, dynamicznego CT i innych. W późniejszych godzinach, zarówno w dniu 2 listopada,

jak i w dniu następnym, organizatorzy powrócili do kilku równoległych sesji satelitarnych.

W części dotyczących raka piersi omówiono zagadnienie biopsji węzła wartowniczego u chorych na raka piersi w okresie ciąży. Zdecydowanie podkreślono, że nie jest to przeciwwskazana procedura. Podano wyliczenia dawek promieniowania pochłanianych przez poszczególne obszary ciała. Zaznaczono jedynie, że należy ograniczyć stosowanie barwnika u ciężarnych. W tej samej sesji zaprezentowano holenderskie doniesienie na temat roli i znaczenia klinicznego spływu chłonnego w raku piersi. Omówiono możliwości ponownej biopsji węzła wartowniczego w przypadku wznowy miejscowej po leczeniu oszczędzającym u chorych na raka piersi oraz zastosowanie tej procedury w leczeniu chirurgicznym po neoadiuwantowej chemioterapii. Na zakończenie tej sesji ogłoszono kilka wybranych streszczeń. Miałem przyjemność przedstawić wówczas swoją pracę pt. „Sentinel node biopsy in patients with DCIS-when is justified?”.

Pozostałe sesje satelitarne tego dnia poświęcone były czerniakowi, gdzie miał swoją prezentację dr Zbigniew Nowecki z Kliniki Nowotworów Tkanek Miękkich i Kości Centrum Onkologii w Warszawie. Pozostałe dwie sesje satelitarne kończące dzień były poświęcone problematyce węzła wartowniczego w rakach jelita grubego oraz głowy i szyi.

W dniu 3 listopada, podobnie jak w dniu poprzednim, rozpoczęto wykłady od 5 sesji satelitarnych. Omówiono zastosowanie, technikę oraz znaczenie kliniczne śródoperacyjnego badania węzłów wartowniczych w przypadkach raka piersi. Pozostałe sesje dotyczyły czerniaka, raka jelita grubego, raków górnego odcinka przewodu pokarmowego, raków urologicznych i problematyki medycyny nuklearnej w procedurze biopsji węzła wartowniczego. Następnie rozpoczęły się sesje plenarne. Pierwsza poświęcona problematyce patologii i implikacji klinicznych w leczeniu chirurgicznym wybranych nowotworów u chorych poddanych biopsji węzłów wartowniczych. Druga z nich dotyczyła strategii klinicznych u chorych na raka piersi i czerniaka z przerzutami do węzłów wartowniczych. Przedstawiono propozycje postępowania z tymi chorymi, sposoby leczenia i obserwacji. Omówiono również rolę ultrasonografii u tych chorych przed biopsją i po biopsji węzłów wartowniczych.

Kolejna sesja plenarna dotyczyła bezpieczeństwa metody oraz techniki biopsji węzłów wartowniczych stosowanych w różnych częściach świata. Przedstawione różnice w technice biopsji wynikały głównie z konieczności

stosowania znaczników dopuszczonych do stosowania w danym państwie.

Popołudniowe sesje satelitarne znów podzielono w podstawowych nowotworów, w leczeniu których zastosowanie ma procedura biopsji węzłów wartowniczych. W sesji dotyczącej czerniaka omawiano rolę mikroprzerzutów, stopniowanie na podstawie czynników molekularnych, zalety operacji w znieczuleniu miejscowym oraz opcje terapeutyczne przerzutów *in transit*. Sesja poświęcona rakowi piersi zawierała prezentacje na temat roli znieczulenia w biopsji węzłów wartowniczych, roli makro- i mikroprzerzutów oraz ich znaczenia klinicznego i opcji terapeutycznych. Pozostałe sesje w tej części konferencji dotyczyły biopsji węzłów wartowniczych w nowotworach narządów płciowych, płuca i przewodu pokarmowego oraz aspektów z medycyny nuklearnej.

W dniu 4 listopada 2006 r. również rozpoczęto obrady od sesji satelitarnych omawiających tematykę węzła wartowniczego w nowotworach narządowych oraz dodatkowej sesji o roli RT-PCR w badaniu węzłów wartowniczych. Następne posiedzenia plenarne w tym dniu dotyczyły biologii molekularnej w raku piersi oraz

nowych perspektyw w tej dziedzinie. W kolejnej części plenarnej omówiono wyniki największych światowych triali z zastosowaniem biopsji węzłów wartowniczych. Kończąca całą konferencję sesja panelowa traktowała kompleksowo aspekty biologiczne, patologiczne i onkologiczne. Zakończenie konferencji przypadło oczywiście prof. Veronesiemu.

Możliwość udziału w takiej konferencji, gdzie w sposób kompleksowy przedstawiono najważniejsze zagadnienia i problemy biopsji węzłów wartowniczych z udziałem na nowotwory narządowe pozwoliła mi na uporządkowanie wiedzy na ten temat. Jednocześnie bardzo przydatny udział konferencji, w części sesji satelitarnych, pozwolił na maksymalne wykorzystanie czasu i udział w tych najbardziej interesujących.

Należy życzyć sobie tylko udziału w kolejnej takiej konferencji za 2 lata.

Dr n. med. Jacek Piechocki

Klinika Nowotworów Piersi i Chirurgii Rekonstrukcyjnej
Centrum Onkologii – Instytutu
im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Warszawie